

Decyzja
Prezydium KK
nr 57/21

ws. opinii o Sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia: Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 SURE: analiza sytuacji po sześciu miesiącach (COM(2021) 148 wersja ostateczna)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podziela stwierdzenie wyrażone w Sprawozdaniu, że powodem łagodniejszego wzrostu stóp bezrobocia w 2020 r. były środki wsparcia realizacji polityki w ramach SURE. Trudno natomiast stwierdzić, że właśnie ta regulacja miała kluczowe znaczenie. Z pewnością nastąpił mniejszy niż oczekiwano wzrost bezrobocia, co można częściowo przypisać powszechnemu stosowaniu mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, w tym w państwach członkowskich korzystających z SURE. Mając na uwadze kryzys gospodarczy każde dofinansowanie otrzymane przez kraje członkowskie, przynajmniej na wstępnym jego etapie, będzie skutkowało poprawą sytuacji gospodarczej, w tym ograniczeniem wzrostu stopy bezrobocia. Inną kwestią są długofalowe skutki, które na ten moment są trudne do określenia.

Prezydium KK zwraca uwagę, że przedstawione w sprawozdaniu dane są trudne do oceny biorąc pod uwagę brak informacji o szczegółowym sposobie wykorzystania otrzymanych środków np. w Polsce.

Sprawozdawcy wskazali, że instrument przyczynił się do zwiększenia ogólnego zaufania do zdolności UE w zakresie skutecznego reagowania na bezprecedensowy kryzys. Co do istoty, SURE jest ważnym instrumentem w zakresie wsparcia rynku pracy ale w tym kontekście warto odnieść się do harmonogramu działań. Niestety, Unia Europejska nie zadziałała sprawnie i szybko, dopiero w czwartym kwartale 2020 r., rozpoczęła się faza związana z formalnym udostępnieniem puli środków i pierwszymi wypłatami. Jest to ważne ostrzeżenie w przypadku przyszłych tego typu zdarzeń losowych (inne działania mające wpływ na gospodarkę europejską oraz światową/kryzysy ekonomiczne) lub w związku

z możliwym dalszym niekorzystnym rozwojem pandemii COVID-19. SURE powinien być pewnego rodzaju wzorcem, uruchamianym w podobnych sytuacjach. Unia Europejska musi dysponować zaplanowanym i skutecznym narzędziem, które pozwala na sprawną realizację działań w zakresie wsparcia rynku pracy. W związku z powyższym, przedmiotowe Sprawozdanie dot. SURE ma istotne znaczenie i wnosimy do strony rządowej o przekazanie krajowego sprawozdania dot. wykorzystania pomocy finansowej oraz planu spłaty pożyczki.

Ze Sprawozdania wynika, że Polska jest obok Włoch i Hiszpanii krajem, który otrzymał najwięcej środków (11 236 693 087 EUR) a równolegle z ogólnie przedstawionych tam informacji dotyczących poszczególnych krajów członkowskich wynika, że Polska:

- w zakresie udziału wydatków publicznych przeznaczonych na środki ochrony zdrowia jest na ostatnim miejscu.
- w zakresie liczby pracowników objętych SURE (% wszystkich pracowników w 2020 r.) jest na przedostatnim miejscu.
- w zakresie cech charakterystycznych krajowych mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy objętych wsparciem w ramach SURE Polska przewiduje obok Chorwacji najniższy poziom dofinansowania wynagrodzeń (50%).

Są to kwestie, które należałoby zweryfikować i ustalić, bo być może część środków została uzyskana z innych źródeł.

Analizując przedstawiony dokument powstaje pytanie na ile Polska mogła i skorzysta ze środków podobnych do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy (str. 24), szczególnie w taki sposób jak w Belgii i Portugalii poprzez wsparcie dla szkoleń związanych z zatrudnieniem.

Jeżeli realizacja Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności będzie zagrożona (np. prace w KE a następnie w Radzie będą opóźnione, albo jeśli członkowie nie podejmą np. decyzji o zasobach własnych lub ostateczna realizacja będzie znacznie opóźniona), należy rozważyć ponownie uruchomienie SURE.

Gdańsk, 5 maja 2021 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETAR
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek